

Med «skapelsen» som utgangspunkt...

3 bibeltimer for 1.-7. klasse

Utarbeidet av Acta – barn og unge i Normisjon

«Med skapelsen som utgangspunkt.»

Dette bibeltimeopplegget bygger på temautgaven: «Skapelsen» (kommer våren 2018) fra «Jakten på sammenhengen – bibelifokus». Bibelifokus er en ressurspakke med helhetlig trosopplæring fra Acta – barn og unge i Normisjon. Her finnes de tre bibeltimene i en noe forenklet form til andaktsbruk, supplert med ytterligere tre tema med utgangspunkt i skapelsen. Samtlige temahefter for «Jakten på sammenhengen – Bibelifokus» kan lastes ned gratis på www.acta.as/bibel-i-fokus etter hvert som de ferdigstilles.

Innledning til temaene:

I starten av 1. Mosebok finner vi to skapelsesfortellinger. Den ene står i 1.Mos 1,1-2,3 og den andre i 1.Mos 2,4-22.

Når vi snakker om skapelsesfortellingen i Bibelen er det ofte den første vi tenker på. Den virker mer konkret, detaljert og systematisk enn den andre og egner seg for en forenklet fremstilling av temaet. Det er denne som er utgangspunktet for disse bibeltimene, men vi vil jo at en bibeltime også skal gi bredde og dybde. Derfor vil vi også løfte blikket utover.

Og de to fortellingene stemmer faktisk ikke uten videre overens med hverandre. Det kan være et hint om at ingen av dem skal forstås bokstavelig, men at de inneholder en dypere og felles mening. Ofte sammenfatter vi denne felles meningen i at Gud har villet, og skapt, jorden og alt som lever der. Begge fortellingene inneholder også et oppdrag til menneskene om å forvalte skaperverket.

Det anbefales at den som skal holde bibeltimene, og de som skal lede evt. samtalegrupper, leser nøye gjennom disse to første kapitlene i 1. Mosebok på forhånd og har både likhetene og forskjellene for øye.

Med utgangspunkt i fortellingene om skapelsen har vi valgt ut tre tema som er ulike, men som alle har sin opprinnelse i den samme fortellingen. Det første er selve «skapelsen». De to andre er «menneskeverd» og «forvalteransvaret», og de bygger på det første.

Gruppearbeidet kan legges inn underveis i bibeltimen, eller tas til slutt, evt. på et annet tidspunkt på dagen. Dette tilpasser dere selv.

Sang- og bønneforslag er kun tips, og kan brukes om, og på evt. på hvilken måte, dere finner det tjenlig i deres helhet.

Med ønske om Guds velsignelse over samlingene deres!

Hjertelig hilsen

1. Bibeltime: Skapelsen

Hensikt:

Spre entusiasme for Guds storhet.

Bibelhistorie:

1. Mosebok 1,1-27

Forberedelser:

Gjør klar en datamaskin med Powerpoint, koble til et lydanlegg hvis du skal vise film og koble til en projektor. Sett deg nøye inn i bildene på powerpointen før du setter i gang.

Gjør klar lokaliteter for gruppene med nødvendig formingsutstyr.

Formidling:

Kan dere lukke øynene helt igjen? *(Alle barna lukker øynene)*

Det blir ganske mørkt. Men dere ser fortsatt litt lys, gjør dere ikke?

Eller i alle fall litt grått? Så kan dere holde for øynene også. Ble det enda mørkere? Om vi hadde vært i et rom uten vinduer, slukket lyset – og holdt for øynene hadde det blitt nesten svart... I begynnelsen var alt helt svart. Men så! Pling! Ble det lys – fordi Gud sa at det skulle bli det. Og litt etter litt ble verden skapt – med himmel, hav, fjell, planter, fisk, dyr og oss.

Les bibelhistorien høyt og rolig, med innlevelse (1. Mos 1,1-27).

La gjerne barna få slå opp i sine egne bibler og følge med der samtidig.

Legg i så fall inn god tid, evt. gå rundt og hjelp dem, så alle finner frem før du leser.

Det står i Bibelen at ting skjedde når Gud snakket. «Det skal bli lys», sa han, også ble det lys. Og det står at han brukte 6 dager på å lage alt sammen. Og kanskje var det akkurat sånn det skjedde. Og alt han har laget er utrolig flott, det synes Gud selv også.

Se deg rundt nå... Er det ikke gøy at alt dette finnes? Og tenk på alt dere ikke kan se akkurat nå – men som dere vet finnes der ute? *(Vis bilder fra Powerpoint, evt. en film, f.eks.: <https://goo.gl/5Smmnf>.)* Pinnedyr, fugler med store nebb – eller små nebb, mennesker som er så forskjellige – hvordan vi ser ut og hvordan vi tenker og føler, isbreer, ørkener, dyype hav med millioner av forskjellige skapninger – hvor vi kan dykke, og høøøøye fjell - hvor vi kan klatre om sommeren og stå på ski om vinteren. Er det ikke gøy?! Og fint!!? Og så utrolig bra at Gud skapte lyset først, så det er mulig for oss å så mye av det han har laget!!

Noen tror at alt som finnes er blitt til helt tilfeldig. At det bare har utviklet seg fra ingenting og blitt sånn. Men Bibelen forteller at det var på en annen måte. Der står det at det vi ser rundt oss – og til og med oss selv – er skapt av Gud, fordi han vil det.

Først fantes ikke noe annet enn Gud selv – ikke engang lys. Alt var svart og tomt. Men Gud ville ha universet og verden slik som det er nå. *(Vis bilder fra Powerpoint, siste del)* I tur og orden ordnet og fikset han så tingene ble til - og det på en kjempes fin måte. Når alt var klart for det lagde han menneskene. Oss. Vi er jommen heldige!

Men! Kan det stemme, dette her? På skolen lærer dere kanskje at det har tatt flere milliarder år å lage universet vårt? Og dere har kanskje hørt at menneskene har utviklet seg sakte men sikkert fra dyrene – gjennom flere millioner år?

Én måte å forstå dette på er å tenke at Bibelen ikke prøver å si nøyaktig hvordan det skjedde. Kanskje de som først fortalte fortellingen der, den om skapelsen, heller ikke visste alle detaljene, bare at det var Gud som hadde laget alt sammen, fordi han ville det. Og så laget de sin egen måte å fortelle om det på – som var enkel for folk på den tiden å forstå. Faktisk la de inn to fortellinger om skapelsen i den samme boken, 1. Mosebok. Rett etter hverandre, i de to første kapitlene. Og den andre sier ikke noe om dager og tid i det hele tatt. Og her har de en litt annen rekkefølge på ting. Kanskje de la de to fortellingene etter hverandre for at alle skulle forstå at det ikke var detaljene som var viktige, men det at det er Gud som har gjort det. Vi mennesker kan uansett aldri helt forstå hvordan det skjedde!

Da kan det hende at Gud brukte noen milliarder år på det i stedet for seks dager. Og det kan hende måten han lagde mennesker på var å la dyrene utvikle seg først – og lage menneskene derfra. Eller så tar de som skriver skolebøkene feil. Det hender det også. Kanskje vitenskapen etter hvert vil finne ut at det skjedde på en måte som var mer lik fortellingene i Bibelen, men det er ikke sikkert. Og det er jo heller ikke så viktig, er det vel? Hvis Bibelen aldri har prøvd å fortelle hvordan det skjedde, bare at det skjedde, og at det er Gud som har gjort det, betyr det ingen ting om det skjedde på den ene eller andre måten.

Som kristne kan vi få tro at det er Gud som har skapt alt som finnes – det er vel ingen andre som kunne fått det til så flott? Og hvor kommer alt sammen fra, om det ikke var laget av noen? Ingen ting kan komme fra ingen ting – tenk litt på det;)

Gud er virkelig MEKTIG! Og klok! Og snill! Og kul! Og morsom!
Og du – og jeg – finnes, fordi Gud vil det! Hurra!

Gruppearbeid:

Formingsverksted, gjerne med ulike muligheter: Tegning, maling, plastelina, trolldig....
Oppgave: Tenk etter hva du synes er det fineste, morsomste, rareste, største, kuleste el.l. som Gud har laget og prøv å lage dette på din måte.

Til slutt kan det som er laget vises frem til alle.

Viktig: Ikke sammenlign bidragene, men la alle fremstå som like fine, på sin måte. Prøv å let etter kvalitetene i det enkelte bidrag og hvordan det på sin måte viser noe som er morsomt, rart, kult osv. Kanskje kan noen fortelle de andre om det de har laget, og hvorfor?

Sangforslag:

Vår Gud er så stor, så sterk og så mektig.

Bønn

Kjære Gud. Du er jommen meg fantastisk! Takk for at du har laget så mye fint og morsomt til oss, og takk for at du har laget alle oss. Hjelp oss å se det flotte i hverandre, og fyll oss med glede over hvem DU er.

2. Bibeltime: Menneskeverd

Hensikt:

Forstå at både oss selv, og alle andre mennesker, har en uendelig stor verdi.

Bibelhistorie:

1. Mos 1,26-27

Forberedelser:

Gjør klar en datamaskin med Powerpoint og sett deg nøye inn i bildene på powerpointen før du setter i gang. Sørg for å ha litt stive ark, tusj (som ikke går gjennom arket) og tape til alle deltakerne i gruppene.

Formidling:

Vi har hørt at Gud skapte verden og alt som finnes her. Det er jo oss også, det! Men i fortellingen om skapelsen av mennesket hørte vi noe som var annerledes enn for alt det andre. Det sto at Gud skapte det «i sitt bilde», til mann og kvinne. Hva betyr vel det?

Det kan kanskje bety at vi ligner litt på Gud? At bildet av oss ligner litt på bildet av Gud? Men er da Gud både mann og kvinne? Det høres i så fall rart ut. Det må bety noe annet.

Og vi kan forstå bibelfortellingen annerledes: De kan også bety at både menn og kvinner, eller gutter og jenter, ligner på Gud. At det ikke handler om at man er gutt eller jente – det er ikke sånn vi ligner på Gud. Det gjelder jo dessuten for dyrene også. At de er gutter og jenter. Det må bety noe annet. Ja, hva er det egentlig som gjør oss annerledes enn dyr?

En ting er at vi kan tenke. Tenke store og små tanker, og snakke sammen om det. Vi kan dessuten uttrykke det vi tenker på så mange måter. Ikke bare med et pip eller et ul. Vi kan snakke, synge, danse – tegne og skrive. Ja vi kan se på ting som andre har laget – og synes at det er fint, og vi kan lese det som andre har skrevet, og forstå hva som var ment. Og vi kan snakke med Gud. Det kaller vi å be. Som det eneste av alt det Gud skapte står det at Gud velsignet mennesket. Han hadde en spesiell tanke for akkurat oss.

Og så? Jo, det betyr at vi er verdifulle. Gud har laget oss spesielle. Fordi han ville det. Det er noe ved oss mennesker som gjør at vi ligner på ham – fordi Gud ville det sånn. Enten vi er (*Vis bilder fra Powerpoint*) gutter eller jenter, om vi er høye eller lave, uansett hvilken farge vi har på håret eller på huden, om vi er født eller om vi fortsatt bor i en mage, om vi er friske eller har en sykdom, om vi er triste eller glade.. Gud har skapt deg i sitt bilde – og du viser verden noe av Gud som bare du kan.

Derfor er du utrolig verdifull. Ingen kan erstatte deg, uansett hvem du er. Du er viktig for Gud og du er viktig for menneskene rundt deg. Du. Ja, du!

Hvor viktig da, kan du jo lure på. Du tenker kanskje: Er jeg mer verdifull enn et (*Vis Powerpoint mens du snakker*) brød, en sykkel, en Tesla, et hus, en rom-rakett, hele verden? Er du virkelig det? Ja, det er du! Det viste Gud da han lot Jesus komme til jorden.

Jesus heier på deg og synes du er så viktig at han forlot Himmelen for din skyld. Han kom ikke til et enkelt liv her på jorden. Han ble mye mobbet. Men han kom fordi han elsker deg. Til slutt ble han drept. Det visste han allerede før han kom. Han visste at det kom til å skje. Likevel kom han – for din og min skyld. SÅ verdifulle er vi for Gud. Vi er verdt mer enn hele verden. Da må vi også se på oss selv og hverandre som verdifulle og heie på hverandre.

Om vi tenker om oss selv at vi ikke er gode nok, eller verdifulle, så er det rett og slett feil. Alle er gode nok. Vi er jo skapt i Guds bilde, til å ligne på Gud. Fordi Gud ville ha oss. Sånn skal vi også få se på andre mennesker. Gud vil ha dem også.

Nå er det jo også sånn at vi mennesker gjør dumme ting. Noen gjør kanskje flere dumme ting, eller dummere dumme ting enn andre. Det kan være mange grunner til det, og noen ganger er det faktisk de som har det vanskeligst selv, som gjør de dummeste tingene. Og da er det lett å tenke at om dette er oss, eller noen andre vi vet om, så er ikke de like verdifulle som andre. Men da tenker vi feil.

Det er ikke det vi mennesker *gjør* som bestemmer vår verdi, heller ikke det vi ikke får til å gjøre. Det er det vi *er* som bestemmer dette. Og vi *er* mennesker, skapt i Guds bilde, så verdifulle at Gud ikke sparer på noe for vår skyld. Selv ikke verden er mer verdifull for Gud enn oss – derfor skal han lage den ny til oss – en dag...

Er voksne mer verdt enn barn? Er det noen hudfarger som er mer verdifulle enn andre? Er man mer verdt om man er rik enn om man er fattig? Er man mer verdt om man er frisk enn om man er syk? Er man mer verdifull om man er født enn om man fortsatt bor i en mage?

Svaret på alle disse spørsmålene er enkelt, og det er det samme: NEI.

Alle mennesker er like mye verdt 😊 Det er godt å tenke på også for oss!
Og kanskje gjør det noe med hvordan vi tenker om hverandre?

Gruppearbeid:

1. Alle får et hvitt ark festet til ryggen og en tusj i hånden. Gruppen går så rundt og skriver anerkjennende ord på hverandres rygger og bekrefter hverandres verdi.
2. Resten av dagen/leiren: Alle får utdelt en hemmelig venn og oppfordres til å gjøre en eller flere ting i hemmelighet for den personen som viser hans/hennes verdi.

Sangforslag:

Elsket for den jeg er (Oslo Soul Children)
Heier på deg (Oslo Soul Children)
Min verdi (Jan Honningdal)

Bønn:

Kjære Gud. Takk for at du har skapt oss verdifulle og at du heier på oss! Når vi har gjort noe dumt, hjelp oss å huske at vi er verdifulle da også. Og når andre gjør dumme ting, hjelp oss å se forbi det dumme, helt inn dit hvor vi kan få se noe av ditt bilde i dem.

3. Bibeltime: Forvaltning

Hensikt:

Forstå at vi har et ansvar for skaperverket.

Bibelhistorie:

1.Mos 1,28 eller 1.Mos 9,1-2

Forberedelser:

Gjør klar en datamaskin med Powerpoint og sett deg nøye inn i bildene på powerpointen før du setter i gang. Sørg for å ha klar nok søppelsekker og plasthansker.

Formidling:

Vet dere at en mobiltelefon trenger at noen passer på den og steller med den? (*Vis bilder fra Powerpoint*) Hvis ikke programvaren oppdateres kan den slutte å virke. Og hvis det blir for mange bilder, eller apper, går den saktere og saktere. Innimellom kan den stanse helt opp – og da må den kanskje skrus av og på igjen for å komme i gang igjen. Om du er av dem som pleier å bruke batteriet helt opp før du lader telefonen kan det gjøre at batteriet blir dårligere – det samme kan skje om du lar den ligge på lading etter at batteriet er fullt eller du bare bruker de appene som bruker mest strøm. Dette var mye å huske på! Heldigvis er det ikke så farlig om en mobiltelefon virker litt dårligere enn den skulle – det er verre om det var verden som ikke virket så bra som den skulle!

Da Gud skapte verden – med alt vi ser rundt oss visste han at den ikke ville fungere så godt helt på egenhånd. Den ville trenge at noen passet på den og stelte med den. Og det kunne ikke være hvem som helst. Han kunne ikke bruke dyrene til akkurat dette, men Gud hadde skapt oss sånn at vi kunne ha dette ansvaret. Pass på at jorda fungerte godt for alle. (*Vis bilder fra Powerpoint*) At alle hadde det bra. Kanskje var det også dette som var noe av Guds bilde i oss, at han kunne bruke oss til sine store oppgaver?

Mennesker kan tenke, være fornuftige, ha ansvar for andre enn seg selv – andre mennesker, dyr og miljøet på jorden. Og han ba menneskene få barn og bli mange slik at vi skulle kunne klare oppgaven vår. Og vi er blitt mange. Spørsmålet nå er bare om vi vil ha et sånt ansvar.

Det betyr jo at vi ikke bare kan tenke på oss selv. At vi må tenke på andre også. Til og med på fiskene, fuglene og dyrene. Og skal vi tenke på disse, må vi tenke på miljøet og klimaet også.

I mange år nå har menneskene utviklet verden og gjort den mer moderne. (*Vis bilder fra Powerpoint*) Vi har funnet opp mange nye og nyttige ting. Men fabrikkene som lager mye av dette har sluppet ut for mye giftige gasser. Det har gjort at temperaturen på jorda har steget litt. Gjør det noe, da, kan vi tenke. Er ikke det bare deilig for oss? Jo, I Norge er det det, i alle fall om sommeren, men i andre land gjør det at de plantene som dyr og mennesker skal spise tørker og dør, og rundt Nordpolen gjør det at isen smelter, så isbjørnene ikke kan leve der lenger. Den smeltede isen derfra gjør at vannet andre steder i verden stiger og oversvømmer øyer hvor det bor mennesker – så heller ikke de kan leve der lenger.

Et annet problem er at vi bruker altfor mye plast. Tenk på hvor mye av maten vår som er pakket inn i plast (*Vis Powerpoint*) – og mesteparten går fortsatt ikke til gjenvinning. Mye plast havner til sist i havet. Store plastbiter blir spist av store dyr, så de dør. Men det meste av de store plastbitene går etter hvert i stykker og blir til små plastbiter – de blir spist av mindre fisk – og de kan faktisk dø de også. Og både dyr og mennesker trenger fisken til mat.

Gud visste at det kunne ende sånn hvis alle bare tenkte på seg selv. Så han ba menneskene tenke på alle. Det er bare det at dette er så lett for oss å glemme. Eller kanskje det heller er litt sånn at vi ikke vil tenke på det.

For hva skal vi gjøre om vi IKKE skal slippe ut giftige gasser og IKKE forsøple naturen? Jo, da må vi begynne å gjøre ting på andre måter, og det kan være ganske tungvint for oss som har vendt oss til å leve moderne. Kanskje vi må gjøre mindre av noe av det vi liker å gjøre – men som forsøpler, og gjøre ting vi ikke har prøvd ennå i stedet. Ting som kan snu utviklingen? Hvis vi er heldige kan det hende at de nye og miljøvennlige tingene er enda bedre og morsommere enn de gamle. Men det vet vi ikke før vi har prøvd!

Uansett må vi tørre å se om det er noe vi kan gjøre for å hjelpe mennesker i andre land. Det har Gud bedt oss om. Og så må vi undersøke om fiskene og fuglene og dyrene har problemer – og gjøre det vi kan for å hjelpe dem også.

Noen ganger glemmer vi dette. Andre ganger vil vi ikke huske det. Men oftest vet vi rett og slett ikke hva som er det beste å gjøre. Det er ikke så lett å ha ansvaret for Guds verden!

Heldigvis vil Gud være sammen med oss og hjelpe oss. Og da kan vi få til veldig mye! Gud vil bruke deg og meg til å passe på denne verden – det er det vi kaller «forvalteransvaret».

Tenk at VI kan hjelpe GUD!! 😊

Gruppearbeid:

1. Pantekonkurranse: Del inn i grupper og send dem ut på oppdrag: Let etter plastflasker og samle dem sammen. Flest flasker på en gitt tid vinner. Gå så til butikken sammen og pant dem – gi pengene til et godt formål. Evt. kan man la konkurransen gå frem til siste dag.
2. Søppelkonkurranse: Del i grupper og send dem ut med søppelsekker (og plasthansker). Den gruppen som kommer tilbake med mest søppel vinner. Sørg for at det blir levert til gjenvinning og snakk sammen om miljøgevinsten ved dette.
3. Gå inn på <http://miljoagentene.no/aktiviteter/> og se om det er en annen aktivitet dere vil gjøre. Her finnes også fargeleggingsark.

Sangforslag:

Lær oss å gå (Oslo Soul Children)

Bønn:

Kjære Gud. Takk for at du stoler på oss. Og takk for det store og viktige ansvaret du har gitt oss. Hjelp oss å se hvordan vi kan ta vare på verden, og hjelp oss å bety en forskjell.